

Nr 100.

Av herr **Holstenson m. fl.**, om lagstiftning till skydd för markägares rätt till bärplockning å skogs- och hagmark.

Sedan gammalt har rätten till vilda bär, svamp, vilda blommor och örter varit fri och alltså undantagen jordägarens äganderätt. Någon positiv lagbestämmelse om detta saknas men gå vi till strafflagen 24:3 och se, vilka naturalsters tillägnande äro belagda med straff, finna vi dem inskränkta till växande gräs, torv eller av växande träd ris, gren, näver, bark, löv, bast, ollon, nötter eller kåda. Utan tvivel vilar strafflagens tystnad på antagandet, att vilda bär m. m. icke representera något egentligt värde, och att det därför bör stå envar öppet att göra sig dessa tillgodo. Vid strafflagens tillkomst var detta antagande alldeles riktigt. Men annorlunda förhåller det sig nu. Bättre kommunikationer och därmed ökad möjlighet för en lönande avsättning har åt särskilt lingonen medfört större ekonomiskt värde. Livligt meningsutbyte ifråga om jordägarens rätt beträffande dessa naturalster har också blivit följden.

Alltsedan 1899 års riksdag har frågan om bärplockning vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens uppmärksamhet, men resultatet av alla dessa motioner, betänkanden och förslag är, att vi stå på samma ställe nu som förr. Äganderätten till vilda bär, svamp, örter och blommor stiftas genom lovlig ockupation. Plockningen är i allmänhet fri för envar, dock givetvis endast i den mån marken må beträdas. Om en bärplockares beträdande av annans mark är olovligt, ådrager han sig straff och eventuellt skadeståndsskyldighet, men torde icke desto mindre förvärva äganderätten till bären. Olovligt beträdande av annans mark föreligger enligt strafflagen 24:11, där det heter: »Tager någon olovlig väg eller gångstig över annans tomt, åker, äng, plantering eller andra ägor, vilka därav kunna skadas, böte högst femtio riksdaler.»

Dessa åberopade lagbestämmelser ha också inverkat så, att vem det vara må ansett sig ha rätt till bärplockning i hag- och skogsmarker. Detta i sin tur medför ofta att skaror av bärplockare från städer och samhällen resa ut till skogarna och i avsikt att komma först rafså åt sig allt vad som lättast kan åtkommas, mången gång redan innan bären äro mogna.

Markägaren själv och i skogsområdena boende småfolk få nöja sig med vad som kan vara kvar efter den planlösa plundringen. Likaväl som en markägare eller jakträttsinnehavare äger rätt att avlysa och utnyttja jakten på sitt område, likaväl borde en jordägare eller hans rättsinnehavare äga laglig möjlighet att hävda sin rätt till bärplockning inom de områden, han för sådant ändamål vill utnyttja. Oss synes det därför riktigt, att en lag-

stiftning kommer till stånd, som gör möjligt för markägaren att lagligen skydda de jordområden han själv vill och kan utnyttja, eller ock ett område han vill upplåta till någon i orten boende, vilken är för sin utkomst beroende av denna förvärvskälla.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om lagbestämmelser till skydd för rätt till bärplockning å skogs- och hagmark efter i huvudsak de riktlinjer vi här ovan angivit.

Stockholm den 22 januari 1935.

Allan Holstenson.

Alexander Nilsson.

Per Andersson.

K. I. Sköldén.

Erik von Heland.

Anton Pettersson.

Joh. Johansson.
Friggeråker.
